

XI
ДРАМАТУРГІЧНІ
ЧИТАННЯ
«БЕРТОЛЬТ БРЕХТ –
КЛАСИК І
СУЧАСНИК»»

ПРОГРАМА
Всеукраїнської наукової
конференції з міжнародною
участю

21–22 лютого 2023 року

Житомир 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Центр «Науково-дослідний інститут «Драматургія:
історія і теорія»»

Науково дослідна лабораторія «BRECHT-ZENTRUM»
Науково-дослідний центр «Поетика художнього твору»
ІНСТИТУТ НІМЕЦЬКОЇ ТА НІДЕРЛАНДСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(м. БЕРЛІН, НІМЕЧЧИНА)
БРЕХТІВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР
(м. АУЇСБУРґ, НІМЕЧЧИНА)

XI ДРАМАТУРГІЧНІ ЧИТАННЯ **«БЕРТОЛЬТ БРЕХТ – КЛАСИК І** **СУЧАСНИК»**

**Всеукраїнська наукова конференція з
міжнародною участю**

ПРОГРАМА

21–22 лютого 2023 року

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

КИРИЧУК Галина Євгенівна – доктор біологічних наук, професор, ректор Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Співголови організаційного комітету:

БОЦЯН Тетяна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка.

ГІЛЕСГАЙМ Юрген – керівник Брехтівського науково-дослідного центру м. Аугсбург, Німеччина, почесний професор Житомирського державного університету імені Івана Франка

ГІЛЄ Альмут – професорка Вільного університету, м. Берлін, Німеччина.

Члени організаційного комітету:

АНХИМ Олексій Іванович – кандидат філологічних наук, докторант кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка, керівник науково-дослідної лабораторії «BRESCHT-ZENTRUM».

АСТРАХАН Наталя Іванівна – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

ЛІПСІВІЦЬКИЙ Микола Леонідович – кандидат філологічних наук, докторант Вільного університету (м. Берлін, Німеччина).

СОКОЛОВСЬКА Світлана Францівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка, керівник центру «Науково-дослідний інститут “Драматургія: історія і теорія”».

САВИНА Анна Юріївна – секретар оргкомітету, аспірантка кафедри германської філології та зарубіжної літератури.

21 лютого 2023 року

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

10.00, ауд. 17, корпус 2 ЖДУ імені Івана Франка.
<https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3pjOVRkTDJCUWovMU50UT09>

Ідентифікатор конференції: 919 749 6353
Код доступу: 2023

Вітальне слово учасникам конференції:
Голова організаційного комітету
Галина КИРИЧУК.

Вітальне слово учасникам конференції:
співголова організаційного комітету
Альмут ГІЛЄ.

Вітальне слово учасникам конференції:
доктор філологічних наук, професор, академік АН ВО
України, почесний професор ЖДУ імені Івана Франка
Олександр ЧИРКОВ.

Вітальне слово учасникам конференції:
заступник з питань культури мера м. Аугсбург,
Німеччина, пан *Юрген ЕНІНґЕР.*

Вітальне слово учасникам конференції:
директор ННІ іноземної філології, кандидат
філологічних наук, доцент
Марина ПОЛХОВСЬКА.

21 лютого 2023 року

**ЗАСІДАННЯ І. БЕРТОЛЬТ БРЕХТ: ВЕКТОРИ
РЕЦЕПЦІЇ І ДОСЛІДЖЕННЯ**

11.00, ауд. 17, корпус 2 ЖДУ імені Івана Франка.
[https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3
pjOVRkTDJCUWovMU50UT09](https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3pjOVRkTDJCUWovMU50UT09)
Ідентифікатор конференції: 919 749 6353
Код доступу: 2023

Модератори: *Олексій АНХИМ, Наталя АСТРАХАН.*

Олена БОНДАРЕВА
*БЕРТОЛЬТ БРЕХТ І СЛОБОДАН ШНАЙДЕР: ТЕАТР.
ВІЙНА. ЖІНКА.*

Луїза ОЛЯНДЕР
*“DER VERWUDET SOKRATES” БЕРТОЛЬТА БРЕХТА:
СПЕЦИФІКА НАРАТИВНОЇ СИСТЕМИ.*

Наталя АСТРАХАН
*СОКРАТИЧНИЙ ДІАЛОГ ЯК ЛІТЕРАТУРНО-
ФІЛОСОФСЬКА ПРА-ФОРМА ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ
Б. БРЕХТА (НА МАТЕРІАЛІ П'ЄСИ «ЖИТТЯ ГАЛІЛЕЯ»).*

Світлана МАЦЕНКА
ІДЕЯ КОЛЕКТИВНОЇ ТВОРЧОСТІ БЕРТОЛЬТА БРЕХТА.

21 лютого 2023 року

**ЗАСІДАННЯ II. РЕЦЕПЦІЯ ТВОРЧОСТІ БЕРТОЛЬТА
БРЕХТА У ПОВОЄННІ ЧАСИ**

15.00, ауд. 17, корпус 2 ЖДУ імені Івана Франка.
<https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3pjOVRkTDJCUWovMU50UT09>

Ідентифікатор конференції: 919 749 6353

Код доступу: 2023

Модератори: *Олексій АНХИМ, Микола ЛІПСІВІЦЬКИЙ.*

Юрґен ГІЛЕСГАЙМ
«У НЕТРЯХ ЗВ'ЯЗКІВ», БРЕХТ, КАСПАР НЕСРІ
ЗАХІДНОНІМЕЦЬКЕ КУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ
ПІСЛЯВОЄННОГО ЧАСУ.

Збіґнєв ФЄЛШЕВСЬКИЙ
БРЕХТ ПІД ЧАС «ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ».

Микола ЛІПСІВІЦЬКИЙ
ВПЛИВ РАДЯНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ ЧАСІВ «ХОЛОДНОЇ
ВІЙНИ» НА УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД «ТРИГРОШЕВОЇ
ОПЕРИ» Б. БРЕХТА 1960-Х РОКІВ.

Олексій АНХИМ
БЕРТОЛЬТ БРЕХТ І ГЕЛЬМУТ БАЙЄРАЛЬ: ТЕОРЕТИЧНА
ТА ПРАКТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.

22 лютого 2023 року

**ЗАСІДАННЯ ІІІ. ТВОРЧА СПАДЩИНА БЕРТОЛЬТА
БРЕХТА У МІЖЖАНРОВОМУ Й
ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ ПРОСТОРИ, НА
ПЕРЕТИНІ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ**

11.00, ауд. 17, корпус 2 ЖДУ імені Івана Франка.
<https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3pjOVRkTDJCUWovMU50UT09>

Ідентифікатор конференції: 919 749 6353
Код доступу: 2023

Модератори: Світлана СОКОЛОВСЬКА, Олена
ПРИЩЕПА.

Світлана СОКОЛОВСЬКА
БАГАТОВИМІРНІСТЬ ХУДОЖНЬОЇ ДІЙСНОСТІ У
П'ЄСАХ РОЛАНДА ШИММЕЛЬПФЕННІГА.

Наталіна ЗЕЛІНСЬКА
«КАР'ЄРА АРТУРО Уї, ЯКУ МОЖНА БУЛО СПИНИТИ»
БЕРТОЛЬТА БРЕХТА – УРОКИ ІСТОРІЇ

Оксана БОРКОВСЬКА
НІМЕЦЬКЕ БАРОКО ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕПІЧНИЙ
ТЕАТР.

Мирослава ДІДУК
Б. БРЕХТ: ПРОБЛЕМА ТРАНСФОРМАЦІЇ
ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ В ПРОСТІР СЦЕНІЧНОГО
МИСТЕЦТВА.

Перерва на обід

15:00

Олена ПРИЩЕПА
ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО В РОМАНІ Б. БРЕХТА
«ДІЛА ПАНА ЮЛІЯ ЦЕЗАРЯ».

Кароліна ГІЛЕСГАЙМ
БРЕХТІВСЬКИЙ ПАЦИФІЗМ НА ПРИКЛАДІ ОБРАЗІВ
СОЛДАТІВ В РАННІЙ ЛІРИЦІ ТА ПРОЗІ.

Анна САВИНА
МЕТАТЕАТРАЛЬНІ ТА МЕТАДРАМАТИЧНІ АСПЕКТИ У
ДРАМІ (НА МАТЕРІАЛІ ДРАМАТИЧНОГО ТВОРУ ТІМА
КРАУЧА «МОЯ РУКА».

Альмут ГІЛЄ
ПЕРФОРМАТИВНІСТЬ В ДИДАКТИЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Міхаель ШТЕППЛЕР
НАЩАДОК: ПОМІЖ І ДО НАЩАДКІВ.

22 лютого 2023 року

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

16.30, ауд. 17, корпус 2 ЖДУ імені Івана Франка.
[https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3
pjOVRkTDJCUWovMU50UT09](https://us05web.zoom.us/j/9197496353?pwd=bHR0c3dGN3pjOVRkTDJCUWovMU50UT09)
Ідентифікатор конференції: 919 749 6353
Код доступу: 2023

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Доповідь – 15–20 хвилин.

Участь в обговоренні доповідей – 5–10 хвилин.

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

АНХИМ Олексій Іванович, кандидат філологічних наук, докторант кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

АСТРАХАН Наталя Іванівна, доктор філологічних наук, завідувач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

БОНДАРЄВА Олена Євгенівна, доктор філологічних наук, професор, головний науковий співробітник Київського університету імені Бориса Грінченка.

БОРКОВСЬКА Оксана Василівна, аспірантка кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

ГІЛЕСГАЙМ Кароліна, докторка наук, професорка Аугсбурзького університету, співробітник наукового центру дослідження творчості Б. Брехта, м. Аугсбург (Німеччина).

ГІЛЕСГАЙМ Юрген, доктор наук, професор Аугсбурзького університету, керівник наукового центру дослідження творчості Б. Брехта, м. Аугсбург (Німеччина).

ГІЛЄ Альмут, доктор наук, професорка Вільного університету, м. Берлін (Німеччина).

ДІДУК Мирослава Андріївна, аспірантка кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

ЗЕЛІНСЬКА Наталіна Миколаївна, викладач кафедри германської філології та зарубіжної літератури імені Івана Франка.

ЛІПСІВІЦЬКИЙ Микола Леонідович, кандидат філологічних наук, докторант Вільного університету, м. Берлін (Німеччина).

МАЦЕНКА Світлана Павлівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка, кафедра німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка.

ОЛЯНДЕР Луїза Костянтинівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк.

ПРИЩЕПА Олена Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

САВИНА Анна Юріївна, аспірантка кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

СОКОЛОВСЬКА Світлана Францівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

ФЄЛШЕВСЬКИЙ Збігнєв, доктор наук, професор Сілезького університету, м. Катовіце (Польща).

ЗМІСТ

Організаційний комітет конференції.....	4
Відкриття конференції.....	5
Засідання I. <i>БЕРТОЛЬТ БРЕХТ: ВЕКТОРИ РЕЦЕПЦІЇ І ДОСЛІДЖЕННЯ</i>	6
Засідання II. <i>РЕЦЕПЦІЯ ТВОРЧОСТІ БЕРТОЛЬТА БРЕХТА У ПОВОЄННІ ЧАСИ</i>	7
Засідання III. <i>ТВОРЧА СПАДЩИНА БЕРТОЛЬТА БРЕХТА У МІЖЖАНРОВОМУ Й ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ ПРОСТОРИ, НА ПЕРЕТИНІ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ</i>	8
Підбиття підсумків конференції.....	10
Регламент роботи.....	11
Учасники конференції.....	12

